

Grannsamverkansområde: Jämtlands län

- Akut läge/pågående brott – ring alltid 112.
- Tips/iakttagelser – i första hand via polisen.se, i andra hand ring 114 14.

Ska du resa bort? Ta hjälp av grannarna för att minska risken för inbrott

Om ditt hem ser bebott ut även när du är bortrest kan du minska risken för inbrott. Här kommer några enkla tips:

- **Informera dina grannar** så de kan hjälpa till att hålla koll runt din bostad. Om du är borta mer än några dagar – informera även ditt kontaktombud för grannsamverkan.

- Be en granne lägga **sopor** i din soptunna, så att den inte står tom och signalerar att du är bortrest.
- Be någon klippa **gräsmattan** om du är bortrest en längre period.
- Förvara **trädgårdsredskap och stegar** i låst utrymme, eller fastlåsta, så att inte tjuven kan använda dessa för att krossa fönster och ta sig in i bostaden.
- Undvik att informera på **sociala medier** om att du reser bort.

[Många fler råd finns på samverkanmotbrott.se.](https://www.samverkanmotbrott.se)

Brott i nära relation

Att människor utsätts för olika former av våld av en nuvarande eller tidigare partner är ett allvarligt samhällsproblem som orsakar stort mänskligt lidande. Det drabbar ofta inte bara den utsatta personen själv, utan även barn och andra närstående. Våldet kan anta många olika former: det kan vara fysiskt, psykiskt och sexuellt, samt materiellt och ekonomiskt, och blir ofta allvarligare ju längre relationen pågår. Eftersom majoriteten av de utsatta aldrig polisanmäler det som de utsatts för blir mörkertalet stort om man använder anmälda brott som källa för att ta reda på omfattningen.

Brottsförebyggande rådet (Brå) fick i regleringsbrevet för 2022 i uppdrag att genomföra en nationell kartläggning om brott i nära relation, som skulle genomföras inom ramen för Nationella trygghetsundersökningen (NTU) 2023. I rapporten studeras självrapporterad utsatthet under föregående år (2022) och under livstiden, återkommande utsatthet, anmälningsbenägenhet samt de utsattas behov av stöd eller hjälp.

Utsatthet 2022

Totalt uppgav 13,6 procent av befolkningen (16–84 år) att de blivit utsatta för någon typ av våld i nära relation under 2022. Det är en större andel kvinnor än män som uppger att de blivit utsatta (15,2 respektive 11,7 procent). • Vanligast förekommande är att utsättas för någon form av psykiskt våld (12,9 procent för kvinnor och 10,7 procent för män), och inom den kategorin är det vanligast att ha blivit utsatt för kränkningar och förödmjukelser.

Utsatthet under livstiden

Totalt uppgav 28,7 procent av befolkningen (16–84 år) att de blivit utsatta för någon typ av våld i nära relation under livstiden. Det är en större andel kvinnor än män som uppger att de blivit utsatta (35,3 respektive 20,8 procent). Personer i åldern 35–44 år är den grupp som uppger utsatthet under 11 livstiden i högst utsträckning, medan gruppen 75–84 år uppger detta i lägst utsträckning.

Samtidigt som psykiskt våld är den vanligaste typen av våld, är det också den typ av våld som i lägst utsträckning polisanmäls. Det kan bero på att vissa av de typer av våld som ingår i kategorin psykiskt våld inte nödvändigtvis utgör brott i juridisk mening (t.ex. att utsättas för kränkningar och förödmjukelser). Det psykiska våldet kan vara nog så skadligt men avger inte fysiska tecken på utsatthet på samma sätt som fysiskt våld kan göra. I dagsläget är psykisk misshandel straffbart om en tydlig medicinsk effekt går att påvisa.

Här behövs ändring, och förebilder finns. I Storbritannien finns sedan några år tillbaka lagstiftning som innebär att det är olagligt att psykiskt kontrollera en annan persons beteende som har en nära relation till – om det får allvarliga konsekvenser i personens liv. I sak kan denna kontroll av en annan person handla om att offret på olika sätt hotas, kränks, kontrolleras eller isoleras från omgivningen. Storbritanniens unika lagstiftning möjliggör ett förstärkt arbete mot psykisk misshandel i samhället i stort, men innebär också förstärkningar i arbetet mot våld i nära relationer, som ofta innebär en kombination av psykisk och fysisk misshandel. Med det brittiska exemplet som förebild bör lagstiftningen i Sverige förstärkas för att kriminalisera kontrollerande beteenden och psykisk misshandel. Det finns en motion om att införa en ny brottsrubricering som

kriminaliserar psykisk misshandel och kontrollerande beteenden. En sådan brottsrubricering skulle vara ett steg i rätt riktning i vår kamp mot våld i alla dess former.

Vad händer vid anmälan om brott i nära relation?

Har du, eller någon i din närhet, blivit utsatt för hot eller våld av en närstående?

I sex filmer berättar vi vad som händer från att du gör en polisanmälan, tills en eventuell dom förkunnas. I filmerna möter du Suzanna (operatör från polisens ledningscentral), Wilma (polis i yttre tjänst), Anna (kriminaltekniker), Andreas (utredare inom brott i

nära relation), Åsa (målsägandebiträde) och Rasmus (åklagare/förundersökningsledare).

Du hittar filmerna på polisen.se/omjaganmaler. Där finns också informationen i textformat, och kontaktvägar till stödfunktioner i samhället.

Tipsa polisen

Våld i nära relation står under allmänt åtal och är alltså **inte en privatsak**. Vid pågående våld – ring polisen på 112. Om du misstänker att någon far illa kan du tipsa oss på 114 14 eller på [vår webbplats](#). Du kan vara anonym. **Ditt tips kan rädda liv.**

Äger du en fyrhjuling? Så här kan du försvåra för tjuven

Fyrhjulingar är stöldbegärliga, men det finns flera saker du kan göra för att försvåra för tjuven:

- **Parkera** fyrhjulingen på en väl upplyst plats eller i ett garage. Använd gärna larm och kamerabevakning. Många försäkringsbolag kräver att fyrhjulingen är fastkedjad - även i ett låst garage - och att lås och kätting är av godkänd klassning. Kontrollera villkoren i din försäkring.
- Förvara **nycklarna** till fyrhjulingen på ett säkert ställe. Lägg dem inte nära ytterdörren eller i jackfickan.
- Använd gärna förstärkt skydd med **spår möjlighet** i realtid; till exempel en GPS-puck.

• **Stöldskyddsmärk** fyrhjulingen. Det finns olika typer av stöldmärkningsprodukter på marknaden.

• Begär **reklamspärr** på ditt fordon via Transportstyrelsen. På det sättet kan inte organiserade ligor få information om vilka fordon som finns registrerade på din adress. [Läs mer om reklamspärr](#).

Tipsa polisen

Ser du obekanta fordon eller personer som du tror kan ha koppling till fyrhjulingsstöld? Notera gärna tid, plats, registreringsnummer och signalement och kontakta oss via polisen.se eller 114 14. Ring 112 vid pågående brott.

Var vaksam på avvikande transaktioner på ditt barns bankkonto

Det blir allt vanligare att kriminella försöker rekrytera ungdomar för att tvätta pengar som kommer från brottslig verksamhet.

De unga luras, lockas eller tvingas att ta ut eller föra över pengar från sina konton; pengar som de själva fått överförda från kriminella. Detta kallas penningtvätt och det är ett sätt att dölja att pengarna kommer från brottslig verksamhet.

En person som för över pengar som kommer från brott kallas penningmålsvakt (det gäller även om personen själv inte är medveten om var pengarna kommer ifrån).

Om ditt barn agerar penningmålsvakt riskerar hen att dras in i grov kriminell verksamhet.

- Som vårdnadshavare till en minderårig har du insyn i ditt barns bankkonto. Var vaksam på **avvikande transaktioner**.
- Ha **dialog** med ditt barn.
- Om du misstänker att pengar på ditt barns konto kan vara kopplade till penningtvätt – **kontakta banken** och gör sedan en **polisanmälan**.

[Du kan läsa mer om penningtvätt och penningmålsvakter på polisen.se.](#)

Var vaksam på [signaler som kan tyda på att ett barn är på väg att dras in i kriminell verksamhet](#). Till exempel att barnet:

- ljuger/verkar dölja saker eller uttrycker sig annorlunda.
- börjar umgås med nya kompisar, äldre ungdomar eller vuxna.
- har nya kläder eller ny telefon (eller börjar ha två mobiltelefoner).
- slutar be om pengar eller verkar ha mer egna pengar.
- skickar eller tar emot många eller stora mängder pengar (via swish eller konto).

Är du vårdnadshavare till en tonåring?

Sommaren är här - härligt ☺ Men sommaren är också en tid på året då många unga provar alkohol eller droger för första gången. Förutom riskerna med alkoholen och drogerna i sig ökar också risken att utsättas för brott, eller råka illa ut på annat sätt, när man är berusad.

Vid kända festkvällar jobbar polisen och andra samhällsaktörer mer synligt för att skapa så mycket trygghet som möjligt. För att inte ungdomarnas festande ska sluta på fel sätt är det viktigt att även du som vårdnadshavare engagerar dig.

- Skaffa dig **kunskap** om olika sätt som ungdomar berusar sig på; till exempel genom alkohol, droger och lustgas. [Föräldraskolan är ett utbildningsmaterial från polisen](#) som ger dig mycket information om tecken på att en person använder alkohol eller droger. Där finns även råd till dig som vårdnadshavare hur du kan agera för att skydda ditt barn.
- **Prata med din tonåring** om alkohol och droger. Fråga vad hen och kompisarna ska göra under kvällen.
- **Var själv nykter** och beredd på att kunna hämta om någonting skulle hända.
- **Samverka** gärna med föräldrar till din tonårings kompisar, så att ni är fler som har koll.

[Du hittar ytterligare information och råd om ungdomar och alkohol/droger på fullkoll.nu.](#)

Om något ändå händer - ring polisen; akut 112, ej akut 114 14.
